

Υπουργείο Παιδείας
Αθλητισμού και Νεολαίας

Διαγωνισμός συγγραφής κειμένου με θέμα σχετικό με την έμφυλη ισότητα

Σχολική Χρονιά 2024-2025

**Νικητήριες Συμμετοχές
στην Κατηγορία Β -
Γυμνάσια**

1^ο βραβείο, Αρτέμιος Χατζησολωμού (Γ' Γυμνασίου)
Περιφερειακό Γυμνάσιο Αγίου Μάμαντος Τραχωνίου, Λεμεσός
Υπεύθυνος εκπαιδευτικός: Χρίστος Ττόφηρος

Όταν η σιωπή σπάει

Αγαπητό μου ημερολόγιο,

Σήμερα ήταν μια μέρα που θα μου μείνει αξέχαστη. Στο σχολείο έγινε κάτι που με σημάδεψε και με έκανε να συνειδητοποιήσω πως ακόμη υπάρχουν διακρίσεις όσον αφορά στο φύλο, οι οποίες δυστυχώς συχνά περνάνε ίσως απαρατήρητες. Συγκεκριμένα, ήμασταν στην αυλή την ώρα του μεγάλου διαλείμματος. Εγώ καθόμουν σε μια γωνία της αυλής με δύο φίλους μου και τρώγαμε ήσυχα το φαγητό μας όταν ξαφνικά άκουσα φωνές από μακριά. Ήταν φωνές δυνατές, έντονες, γεμάτες θυμό, ίσως και μίσος. Γύρισα και είδα τον Νίκο, έναν από τους πιο «δημοφιλείς» μαθητές της τάξης μας, να φωνάζει στη Σάρα, μιας κοπέλα από τη Δανία η οποία ήρθε στην Κύπρο πριν μερικά χρόνια με την οικογένειά της. Είναι γλυκιά, συνεπής, ευγενική, πάντα προετοιμασμένη για τα μαθήματα, και έχει ένα χαμόγελο σχεδόν μόνιμα ζωγραφισμένο στο πρόσωπό της, παρόλο που μερικές φορές αυτό μοιάζει κάπως θλιμμένο.

Ο Νίκος περίμενε να τελειώσει το μάθημα. Την ώρα του διαλείμματος την πλησίασε απειλητικά επειδή, όπως έμαθα αργότερα, στη διάρκεια ενός μαθήματος, εκείνη δε συμφώνησε με την άποψή του και «τόλμησε» να του πει πως είχε κάνει λάθος σε κάποια σημεία. Και παρόλο που η Σάρα δεν το έκανε εσκεμμένα και ήταν ευγενική όπως πάντα, ο Νίκος το εξέλαβε ως προσβολή. Της φώναζε ότι δε δέχεται υποδείξεις από γυναίκες ενώ συνέχισε λέγοντας «ποια νομίζεις ότι είσαι που θα με αμφισβητήσεις;».

Μέχρι να φτάσω κοντά στο περιστατικό, πολλοί μαθητές είχαν ήδη μαζευτεί γύρω τους. Τα λόγια του Νίκου ήταν ξεκάθαρα ένα πρωτόγνωρο ξέσπασμα μισογυνισμού. Η όλη στάση και συμπεριφορά του μου υπενθύμισε ότι το να είναι κάποιος άνθρωπος γυναίκα στις μέρες μας αποτελεί ακόμα μεγάλο πρόβλημα για μερικούς (πόσο μάλλον αν είναι και μετανάστης). Η καημένη η Σάρα προσπαθούσε απεγνωσμένα να ξεφύγει αλλά οι φίλοι του Νίκου την είχαν στριμώξει. Εγώ είχα παγώσει. Βλέπετε ο Νίκος και οι φίλοι του δεν εκφόβιζαν μόνο την Σάρα αλλά και άλλα άτομα, κυρίως κοπέλες για τις οποίες συχνά μιλούσαν με μάλλον υποτιμητικά σχόλια.

Δεν ήξερα τι να κάνω. Παρακαλούσα για ένα θαύμα ώστε με κάποιο μαγικό τρόπο κάποιος να επέμβει. Κοίταξα τα παιδιά γύρω μου: κάποιοι προσποιούνταν ότι κοιτούσαν αλλού, άλλοι ότι δεν κατάλαβαν τι έγινε, άλλοι κατέβασαν απλά το κεφάλι, ενώ μερικοί πιο «γενναίοι» άρχισαν να αποχωρούν. Έβλεπα να εξελίσσεται μπροστά στα μάτια μου αυτό που ξεκάθαρα ήταν άδικο και παράλογο, στιγματίζοντας ένα άνθρωπο απλά για το φύλο του. Η κατάσταση είχε ξεφύγει: δύο φίλοι του Νίκου είχαν αρπάξει την Σάρα από τους ώμους, ενώ ο Νίκος της φώναζε: «είσαι γυναίκα και νομίζεις ότι είσαι και έξυπνη; Ή μήπως νομίζεις ότι επειδή είσαι γυναίκα θα κλάψεις και όλοι θα πάνε με το μέρος σου;». Ένα κύμα θυμού, ενοχής και φόβου με κατέκλυσε. Ήθελα να επέμβω, να πω κάτι, αλλά δίσταζα. Και αν μετά βρισκόμουν εγώ στη θέση της Σάρα; Θυμήθηκα μια φορά που ο Νίκος είχε αρχίσει να βρίζει την Κατερίνα, ένα κορίτσι για το οποίο μάλλον ενδιαφερόταν ερωτικά αλλά αυτή τον απέρριψε. Την είχε μάλιστα σπρώξει τόσο δυνατά ώστε αυτή έπεσε στο πάτωμα και χτύπησε στο χέρι. Θυμάμαι που η Σάρα έτρεξε τότε να την βοηθήσει, να της δώσει ένα χαρτομάντηλο για το χέρι της που έτρεχε αίμα και να της πει: «μη τους δίνεις σημασία, εσύ ξέρεις ποια είσαι, θα περάσει». Και της χαμογέλασε.

Και ξαφνικά εκείνο το χαμόγελο της Σάρα πλημμύρισε την καρδιά μου. Και σκέφτηκα: αν δεν το κάνεις εσύ, τότε ποιος; Ούτε κατάλαβα που βρήκα το θάρρος να πλησιάσω. Η καρδιά μου χτυπούσε τόσο δυνατά που κόντευε να σπάσει. Ένιωθα το βλέμμα όλων πάνω μου. Αλλά ήξερα πως έπρεπε να το κάνω. Και έβγαλα μια φωνή τόσο δυνατή και τόσο σίγουρη όσο ποτέ άλλοτε στη ζωή μου. «Νίκο, σταμάτα επιτέλους». Και συνέχισα: «αυτό που λες δεν είναι μόνο προσβλητικό αλλά και σεξιστικό. Δεν έχεις κανένα δικαίωμα να της μιλάς έτσι επειδή είναι κοπέλα και ίσως σωματικά πιο αδύναμη από σένα. Αν έχεις πρόβλημα με την άποψή της, μάθε να συζητάς και πες της το με καλό και ευγενικό τρόπο. Δεν είσαι σε προνομιακή θέση επειδή εσύ γεννήθηκες άντρας. Δε ζούμε ακόμη στον Μεσαίωνα».

Εκείνος με κοίταξε σαστισμένος. Ίσως γιατί δεν περίμενε να του αντιμιλήσει κάποιος, πόσο μάλλον για να υπερασπιστεί μια κοπέλα. Ίσως γιατί πρώτη φορά κάποιος του έθεσε όρια δημόσια. Προσπάθησε να πει κάτι του στυλ: «εσύ γιατί την υπερασπίζεσαι; Εμείς οι άντρες πρέπει να είμαστε ενωμένοι», αλλά η φωνή του δεν είχε πια την ίδια ένταση, δύναμη και σιγουριά. Και εγώ του απάντησα: «Υπερασπίζομαι πλέον το δίκαιο, αυτό που έπρεπε να είχα κάνει προ πολλού. Δεν μπορώ να κάνω πλέον τα στραβά μάτια. Δε θα φοβηθώ να ξαναμιλήσω, αυτό τελειώνει εδώ». Η Σάρα με κοίταξε με ένα βλέμμα ευγνωμοσύνης και παράλληλα απορίας,

σαν να έλεγε «Πραγματικά το έκανες;». Σαν να μην πίστευε ότι βρέθηκε κάποιος να υψώσει επιτέλους τη φωνή του και να την υπερασπιστεί.

Ευτυχώς, η καθηγήτρια της Γλώσσας έτρεξε κοντά μας εκείνη τη στιγμή. Την είχε φέρει η Κατερίνα. Μας ρώτησε τι συμβαίνει. Δεν δίστασα να μιλήσω, ούτε εγώ ούτε η Κατερίνα. Είπαμε με λεπτομέρειες τι είχε γίνει. Η Σάρα δεν έβγαλε κουβέντα, μας κοιτούσε απλά σαστισμένη. Η καθηγήτρια μάς πήρε στο γραφείο και είπε πως θα ενημερώσει τον διευθυντή. Δεν ήξερα τι θα γίνει μετά, αλλά ένιωσα πως για πρώτη φορά, έγινε το σωστό.

Το απόγευμα, όταν γύρισα σπίτι, έλαβα μήνυμα από τη Σάρα. Έγραφε: «Δεν περίμενα ποτέ ότι κάποιος θα έπαιρνε το μέρος μου. Ευχαριστώ. Σήμερα ένιωσα ότι υπάρχω.» Έμεινα να κοιτάζω την οθόνη του κινητού. Δεν απάντησα αμέσως. Είχα ανάγκη να επεξεργαστώ στο μυαλό μου τη φράση: «Σήμερα ένιωσα ότι υπάρχω.» Δεν ήταν απλώς ευχαριστώ. Ήταν κραυγή. Και αυτή η κραυγή με ταρακούνησε περισσότερο από τα λόγια του Νίκου. Με έκανε να διερωτηθώ πώς γίνεται να υπάρχουν άτομα το 2025 που να έχουν ακόμη τέτοιο τρόπο σκέψης για το γυναικείο φύλο. Επιπλέον, συνειδητοποίησα πόσα παιδιά, και όχι μόνο, νιώθουν «αόρατα» κάθε μέρα, σε κάθε τάξη, σε κάθε αυλή. Πόσοι άνθρωποι χρειάζονται απλώς ένα στήριγμα, κάποιον να τους πει: «Είμαι δίπλα σου, σε στηρίζω και σε καταλαβαίνω».

Και μετά σκέφτηκα: τι χρειάζεται να αλλάξει τόσο στα σχολεία όσο και στην κοινωνία γενικά για να πάψει να υφίσταται η ανισότητα των φύλων; Σίγουρα χρειάζεται η συμβολή όλων μας. Προσωπικά, πιστεύω πως το πιο σημαντικό από όλα είναι η καλλιέργεια μιας πιο ανθρωπιστικής-σφαιρικής παιδείας, τόσο στο σχολείο όσο και στο σπίτι. Στο σχολικό περιβάλλον, είναι σημαντικό να προάγεται η ισότητα μέσα από την εκπαίδευση, την ευαισθητοποίηση και την συμμετοχή όλων των μαθητών ανεξαρτήτως φύλου, σε κάθε δραστηριότητα. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να αποφεύγουν τα έμφυλα στερεότυπα και να ενισχύουν τη συμπερίληψη, αποτελώντας οι ίδιοι θετικά πρότυπα. Παράλληλα, στην κοινωνία, η ισότητα πρέπει να προάγεται με την εφαρμογή νόμων κατά των διακρίσεων και την ίση εκπροσώπηση των φύλων σε θέσεις ευθύνης. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μπορούν επίσης να παίξουν πολύ σημαντικό ρόλο, προωθώντας μη στερεοτυπικές εικόνες και μηνύματα. Τέλος, οι γονείς στο σπίτι οφείλουν να δίνουν το καλό παράδειγμα στα παιδιά τους από μικρή ηλικία και να τα διδάσκουν πως πρέπει να σεβόμαστε όλους τους ανθρώπους ανεξαρτήτως φύλου, θρησκείας, χρώματος, σεξουαλικότητας κτλ. Αλλά και εμείς οι μαθητές πρέπει να αντιδρούμε, να

μη φοβόμαστε να πούμε τη γνώμη μας, να υπερασπιζόμαστε τον άλλον και να στεκόμαστε δίπλα σε όποιον το χρειάζεται. Να γίνουμε σύμμαχοι και να μη μείνουμε απλοί θεατές!

Ιστορικά, υπήρξαν πολλές γυναίκες που αγωνίστηκαν διαχρονικά για τα δικαιώματά τους και την ισότητα των φύλων, αφήνοντας σημαντικό αποτύπωμα στην ιστορία. Η Έμελιν Πάνκχερστ στην Αγγλία ηγήθηκε του κινήματος για το δικαίωμα ψήφου των γυναικών στις αρχές του 20ού αιώνα. Η Ρόζα Παρκς στις Ηνωμένες Πολιτείες αγωνίστηκε ενάντια στις φυλετικές και έμφυλες διακρίσεις, ενώ η Σιμόν ντε Μποβουάρ με το έργο της ανέδειξε βαθιά κοινωνικά ζητήματα σχετικά με τη θέση της γυναίκας. Αυτές οι γυναίκες είναι μόνο κάποιες από τις πολλές που έθεσαν τα θεμέλια για την ανεξαρτησία των γυναικών, ενώ ταυτόχρονα αποτελούν πρότυπα για τις σύγχρονες γυναίκες, οι οποίες δυστυχώς ακόμη αντιμετωπίζουν έμφυλες διακρίσεις. Μαθαίνοντας έστω και λίγο για τη ζωή τους και προσπαθώντας να πάρουμε έστω και λίγο από το θάρρος τους, είμαστε ήδη ένα βήμα πιο μπροστά στην έμφυλη ισότητα.

Τελειώνοντας, να αναφέρω ότι εκείνη τη συγκεκριμένα μέρα έμαθα κάτι πολύ σημαντικό: η σιωπή δεν σε προστατεύει. Η σιωπή προστατεύει το άδικο. Η φωνή μας μπορεί να είναι αδύναμη, να τρέμει ή να μην μπορεί να πει αυτά που θέλει, αλλά είναι ένα εργαλείο που μπορεί να φέρει την αλλαγή. Και όταν ένας μιλήσει, τότε κι άλλοι θα τολμήσουν. Έτσι δημιουργείται μια αλυσίδα αντίστασης στην αδικία. Έτσι αλλάζει ο κόσμος. Σιγά σιγά, αλλά σταθερά γιατί ο καθένας μπορεί να επιφέρει την αλλαγή, αρκεί να βρει το θάρρος και τη δύναμη να ακολουθήσει την καρδιά του και να αντισταθεί σε αυτό που φαντάζει άδικο.

Την επόμενη μέρα, η Σάρα ήρθε στο σχολείο με το κεφάλι ψηλά. Δεν κοίταζε χαμηλά στο διάδρομο πια. Κάποια από τα παιδιά που μέχρι τώρα την αγνοούσαν, της χαμογέλασαν. Ένας συμμαθητής της, της πρότεινε να συνεργαστούν στην επόμενη εργασία. Κάτι είχε αλλάξει. Μικρό βήμα; Ίσως. Αλλά και οι πιο μεγάλες αλλαγές κάπως έτσι ξεκινούν!

2^ο βραβείο, Γεώργιος Μιλτιάδους (Γ' Γυμνασίου)
Γυμνάσιο Αγίου Στυλιανού, Λευκωσία
Υπεύθυνη εκπαιδευτικός: Δέσπω Καλλή Νικολάου

Ημερολόγιο – Όταν τα στερεότυπα γίνονται αόρατα δεσμά

Ημερομηνία: 28 Φεβρουαρίου 2025

Τα στερεότυπα που δεν αμφισβητήσαμε

Σήμερα, ένα φαινομενικά ασήμαντο περιστατικό στο σχολείο με έκανε να συνειδητοποιήσω πόσο βαθιά ριζωμένα είναι τα έμφυλα στερεότυπα στην κοινωνία μας. Δεν ήταν μια προφανής πράξη αδικίας, ούτε μια κατάφωρη διάκριση. Δεν υπήρξαν φωνές, συγκρούσεις ή διαμαρτυρίες. Αντιθέτως, επρόκειτο για μια ήσυχη, σχεδόν αδιόρατη στιγμή, στην οποία όμως κρυβόταν μια μεγάλη αλήθεια: ότι οι ανισότητες δεν χρειάζονται πάντα επιβολή για να διατηρηθούν—μερικές φορές, αρκεί η σιωπή και η αποδοχή τους ως κάτι «φυσιολογικό». Κατά τη διάρκεια του μαθήματος της Φυσικής, η καθηγήτριά μας μάς ανέθεσε μια απαιτητική εργασία που περιλάμβανε συλλογή δεδομένων, ανάλυση μαθηματικών μοντέλων και παρουσίαση των αποτελεσμάτων. Μας χώρισε σε ομάδες και μας έδωσε την ελευθερία να οργανώσουμε μόνοι μας τον τρόπο με τον οποίο θα μοιράζαμε τις αρμοδιότητες. Καθώς συζητούσαμε, ένας από τους συμμαθητές μου, με απόλυτη φυσικότητα, έκανε μια πρόταση:

«Να αναλάβουμε εμείς τον υπολογισμό των δεδομένων και τις μαθηματικές αναλύσεις, και τα κορίτσια να γράψουν το κείμενο της εργασίας και να κάνουν την παρουσίαση.»

Τη στιγμή που το είπε, δεν υπήρξε καμία αντίδραση. Ούτε γέλια, ούτε σχόλια, ούτε ενστάσεις. Ήταν σαν να είχε πει κάτι αυτονόητο, κάτι που όλοι αποδέχτηκαν χωρίς δεύτερη σκέψη.

Κοίταξα την Άννα, η οποία είναι μια από τις καλύτερες μαθήτρίες στα Μαθηματικά στην τάξη μας—ίσως και σε ολόκληρο το σχολείο. Έχει διακριθεί σε μαθητικούς διαγωνισμούς και έχει κερδίσει υποτροφίες για καλοκαιρινά προγράμματα προγραμματισμού. Ωστόσο, όταν άκουσε την πρόταση, δεν είπε τίποτα. Χαμογέλασε αμήχανα, έριξε μια γρήγορη ματιά γύρω της και τελικά δέχτηκε να αναλάβει τον ρόλο που της αποδόθηκε. Δεν

διαμαρτυρήθηκε, δεν προσπάθησε να αλλάξει την απόφαση, δεν διεκδίκησε το δικαίωμα να αναλάβει μια πιο απαιτητική ευθύνη.

Αυτή η στιγμή με χτύπησε σαν κεραυνός. Δεν ήταν η πρώτη φορά που έβλεπα κάτι τέτοιο να συμβαίνει, αλλά για κάποιο λόγο, σήμερα το παρατήρησα πιο έντονα. Η Άννα δεν αποδέχτηκε αυτόν τον ρόλο επειδή δεν είχε αυτοπεποίθηση ή επειδή δεν ήξερε ότι ήταν ικανή. Τον αποδέχτηκε επειδή ήξερε ότι, αν διαφωνούσε, θα έπρεπε να αποδείξει την αξία της πολύ περισσότερο από τα αγόρια. Ήξερε ότι θα έπρεπε να παλέψει για κάτι που για τους άλλους θεωρούνταν δεδομένο.

Και το χειρότερο; Κανείς δεν αντέδρασε. Ούτε τα αγόρια που αυτόματα ανέλαβαν τα μαθηματικά, ούτε τα κορίτσια που περιορίστηκαν στον ρόλο της συγγραφής. Αλλά ούτε κι εγώ.

Συνειδητοποίησα ότι το μεγαλύτερο εμπόδιο στην ισότητα δεν είναι πάντα η ανοιχτή καταπίεση ή οι εμφανείς διακρίσεις. Είναι οι μικρές, ανεπαίσθητες στιγμές όπου οι προκαταλήψεις περνούν απαρατήρητες. Είναι η φυσικότητα με την οποία αποδεχόμαστε τα στερεότυπα, χωρίς καν να τα αμφισβητούμε. Είναι το γεγονός ότι η Άννα—και κάθε κορίτσι σαν αυτή—ξέρει πως, για να διεκδικήσει ισότιμη μεταχείριση, πρέπει να εργαστεί διπλάσια σκληρά από έναν συνομήλικό της που απλώς θεωρείται «πιο κατάλληλος» για μια συγκεκριμένη εργασία.

Αν μπορούσα να γυρίσω τον χρόνο πίσω, θα μιλούσα. Θα έλεγα ότι η κατανομή των ρόλων πρέπει να γίνεται με βάση τις ικανότητες του καθενός, όχι με βάση τα στερεότυπα. Θα ρωτούσα την Άννα αν θέλει να αναλάβει τους υπολογισμούς, αντί να θεωρηθεί δεδομένο ότι το κομμάτι αυτό ανήκει στα αγόρια.

Αλλά δεν το έκανα.

Και αυτή η σιωπή με βαραίνει περισσότερο από ό,τι φανταζόμουν.

Σήμερα έμαθα κάτι σημαντικό: οι αλλαγές δεν ξεκινούν από μεγάλες επαναστάσεις ή φλογερές διαδηλώσεις. Ξεκινούν από μικρές πράξεις—από το να έχεις το θάρρος να αμφισβητήσεις ό,τι θεωρείται δεδομένο. Από το να στηρίζεις εκείνους που αδικούνται. Από το να μη φοβάσαι να πεις μια απλή, αλλά καθοριστική φράση: «Όχι, δεν είναι σωστό.»

Και υπόσχομαι στον εαυτό μου πως την επόμενη φορά, δεν θα σιωπήσω.

3^ο βραβείο, Κωνσταντίνος Αχεριώτης (Γ' Γυμνασίου)
Γυμνάσιο Αγίου Ιωάννη Κ. Πολεμιδιών, Λεμεσός
Υπεύθυνη εκπαιδευτικός: Χριστιάνα Δημητρίου

Μια αλλιώτικη μέρα...

Παρασκευή, 21 Φεβρουαρίου 2025

Αγαπητό Ημερολόγιο,

Ένωσα την ανάγκη, περισσότερο από άλλη μέρα σήμερα να σου γράψω. Βρίσκομαι βυθισμένος στις σκέψεις μου! Στο μυαλό μου συνεχώς επανέρχεται και φεύγει το συμβάν που έζησα σήμερα στο σχολείο... Συνέβη κάτι που με έκανε να νιώσω περίεργα, θυμό μαζί με αδικία. Ήταν ένα περιστατικό που με έβαλε στη διαδικασία να σκεφτώ πόσο άδικες μπορεί να είναι οι διακρίσεις ανάμεσα στα αγόρια και τα κορίτσια.

Όλα ξεκίνησαν κατά τη διάρκεια του μαθήματος της Γυμναστικής, όπου η καθηγήτριά μας πρότεινε να παίξουμε ποδόσφαιρο. Οι περισσότεροι μαθητές ενθουσιάστηκαν, αλλά υπήρχε μια αμηχανία ανάμεσα στα κορίτσια. Ένα από αυτά είπε: «Μάλλον είναι η ώρα εμείς να καθίσουμε στον πάγκο. Δεν είμαστε εμείς για ποδόσφαιρο.» Τότε, κάποια αγόρια άρχισαν να γελάνε, λέγοντας: «Ναι, σιγά μην ξέρετε από ποδόσφαιρο. Αυτό είναι για αγόρια!»

Ένωσα πολύ άβολα με αυτά τα σχόλια. Δεν μπορούσα να πιστέψω ότι εν έτη 2025, υπάρχουν ακόμα τέτοια στερεότυπα. Ένωθα ότι δεν ήταν δίκαιο να αποκλείονται τα κορίτσια μόνο και μόνο επειδή κάποιοι θεωρούν πως το ποδόσφαιρο είναι "αγορίστικο" άθλημα. Δεν μπορούσα να μείνω ένας ανενεργός παρατηρητής σε ένα περιστατικό έμφυλης ανισότητας και αδικίας. Εκείνη τη στιγμή δε σκέφτηκα καθόλου το αίσθημα του ανήκειν, το αίσθημα να πάω με το ρεύμα και αποφάσισα να μιλήσω και να υπερασπιστώ τη συμμαθήτριά μου, που ήθελε να παίξει, αλλά φοβόταν. Τότε, συγκεντρώνοντας, περίσσιο θάρρος και αφοπλιστική ειλικρίνεια είπα δυνατά: «Γιατί να μην παίξουν και τα κορίτσια; Το ποδόσφαιρο είναι για όλους. Ας δούμε τι μπορούν να κάνουν, και αν είναι καλύτερες από εμάς, τότε τι σημασία έχει;»

Η καθηγήτρια που άκουγε τη συζήτησή μας συμφώνησε μαζί μου και είπε ότι το ποδόσφαιρο, όπως και κάθε άλλο άθλημα, δεν έχει φύλο. Όλοι αξίζουν ίσες ευκαιρίες. Χωριστήκαμε σε μεικτές ομάδες, αγόρια και κορίτσια. Αν και στην αρχή κάποιοι φάνηκαν

διστακτικοί, όταν πρώτη έβαλε ένα απίστευτο γκολ η συμμαθήτριά μου, οι περισσότεροι έμειναν με το στόμα ανοιχτό! Ήταν ολοφάνερο ότι η ικανότητα δεν έχει να κάνει με το φύλο. Εντύπωση μου προκάλεσε το γεγονός ότι συνήθως, τελειώνοντας το μάθημα, τρέχουμε να φύγουμε, για να ξεκουραστούμε και να πάμε στο επόμενο μάθημα. Αυτή τη φορά μια ομάδα μαθητών και μαθητριών μείναμε και συζητούσαμε το θέμα και για το τι έγινε. Ο Νίκος, που ήταν αρχικά επικριτικός, μου είπε: «Δεν το περίμενα. Ίσως τελικά έχουμε μάθει λάθος πράγματα για το ποιος μπορεί να κάνει τι.» Αυτό το σχόλιο ήταν καταλυτικό για εμένα, καθώς με έκανε να νιώσω ελπίδα.

Μετά το πέρας του σχολείου και στη διαδρομή για το σπίτι μου δε στο κρύβω ότι σκεφτόμουν πόσο συχνά αυτά τα στερεότυπα επηρεάζουν την καθημερινότητά μας. Όχι μόνο στον αθλητισμό, το βλέπουμε παντού — στα μαθήματα, στις δραστηριότητες, ακόμη και στις φιλίες. Είναι σαν να μας μαθαίνουν από μικρούς ότι πρέπει να χωριζόμαστε σε κατηγορίες, αντί να βλέπουμε ο ένας τον άλλον ως ίσο.

Προτού καταφύγω σε εσένα, μίλησα για το περιστατικό με τους γονείς μου. Η μαμά μου, που ήταν κι εκείνη κάποτε αθλήτρια, μου είπε ότι αντιμετώπισε παρόμοιες προκλήσεις. Μου είπε ότι θυμόταν, όταν ήταν μικρή που ήθελε να παίζει μπάσκετ. Μου είπε χαρακτηριστικά ότι: «τα περισσότερα αγόρια με έβλεπαν σαν παρείσακτη, χρειάστηκε χρόνος για να με αποδεχτούν. Αλλά δεν τα παράτησα και κέρδισα τη θέση μου.» Αυτά τα λόγια με ενέπνευσαν ακόμα περισσότερο.

Όλη αυτή η εμπειρία μου έδειξε ότι οι αλλαγές ξεκινούν από μικρές πράξεις. Αν δεν μιλήσουμε, αν δεν σταθούμε δίπλα σε αυτούς που νιώθουν αδικημένοι, τίποτα δεν θα αλλάξει. Χρειάζεται θάρρος, αλλά και ενσυναίσθηση. Πρέπει να αναγνωρίζουμε τις αδικίες και να προσπαθούμε να τις διορθώνουμε. Καθώς αναλογιζόμουν το περιστατικό, σκέφτηκα και άλλα παραδείγματα από τη ζωή μου. Θυμήθηκα πώς, σε έναν Διαγωνισμό Φυσικής, μια συμμαθήτριά μου, η Ελένη, είχε προτείνει μια φανταστική ιδέα. Όμως, τα περισσότερα αγόρια της ομάδας μας αγνόησαν τη φωνή της, επειδή υποτίθεται ότι τα «τεχνικά» θέματα είναι αντρική υπόθεση. Όταν τελικά ακολουθήσαμε την ιδέα της και πήραμε το πρώτο βραβείο, όλοι κατάλαβαν πόσο λάθος ήταν να τη θεωρήσουν λιγότερο ικανή λόγω του φύλου της.

Σκέφτομαι την Άννα και πόσο διαφορετικά ένιωσε όταν της δόθηκε η ευκαιρία να δείξει τι αξίζει. Ίσως, την επόμενη φορά, να μπει στο γήπεδο χωρίς δισταγμό. Και ίσως, ένα άλλο

αγόρι ή κορίτσι να παραδειγματιστεί από αυτήν και να αμφισβητήσει τα στερεότυπα. Ίσως αυτό να τους δώσει το θάρρος να σπάσουν τα «δεσμά», στα οποία τους τοποθετεί η κοινωνία. Η κοινωνία συχνά μας βάζει σε «κουτιά» — τι πρέπει να κάνουμε, πώς πρέπει να συμπεριφερόμαστε, τι μας ταιριάζει. Αλλά ποιος αποφασίζει; Είμαστε όλοι διαφορετικοί και αυτή η διαφορετικότητα είναι που μας κάνει μοναδικούς.

Θυμήθηκα το μάθημα που κάναμε στη Νεοελληνική Γλώσσα που μιλήσαμε για τον ρατσισμό και για τις διακρίσεις εις βάρος των γυναικών. Θυμήθηκα τη συζήτηση που είχαμε για τα στερεότυπα και τις διακρίσεις. Μια από τις εργασίες που είχαμε ήταν η προετοιμασία μιας παρουσίασης για την ιστορία των γυναικών στον αθλητισμό. Είδαμε βίντεο με γυναίκες που διέπρεψαν σε αθλήματα που κάποτε θεωρούνταν αποκλειστικά για άντρες, όπως η πυγμαχία και η ποδηλασία. Ενώ, δεν σου κρύβω ότι σήμερα σιγοτραγουδούσα τους στίχους ενός τραγουδιού που ακούσαμε στο πλαίσιο του μαθήματος «μεγάλωνα στην τσέπη του πατέρα μου

δεμένη μ' αλυσίδα στα κλειδιά του, με τ' όνομα, τ' αμάξι και τα σπίτια του

και μ' όλα τα μεγάλα όνειρα του». Δεν είμαστε σε αυτές τις εποχές! Εκείνη τη μέρα στο μάθημα έμαθα ότι πρέπει να αποδιώξουμε από τη νέα γενιά και τους νέους οποιαδήποτε έμφυλα στερεότυπα και διακρίσεις.

Γράφοντας σου όλα αυτά ένιωσα ότι όσες φορές και να πούμε κάτι, αν δεν προχωρήσουμε όλοι σε πράξεις, δεν θα επέλθει η αλλαγή. Σκέφτηκα να δημιουργήσω μια ομάδα στο σχολείο που θα συζητά αυτά τα θέματα και θα οργανώνει δράσεις. Ίσως να καλέσουμε και ειδικούς για να μας μιλήσουν για την ισότητα και τη δικαιοσύνη. Έχω κάτι να χάσω αν το προτείνω στην καθηγήτρια μου; Νιώθω ότι με αυτό τον τρόπο κάνω μια αρχή.

Πρέπει να γίνει μια αρχή και να μη φοβόμαστε να μιλήσουμε για «δύσκολα» θέματα είτε στο σχολείο είτε στην παρέα μας είτε οι ίδιοι οι γονείς και να τα βάζουμε, όπως έχουμε συνηθίσει, κάτω από το χαλί. Μεγάλοι δάσκαλοι και καθηγητές οφείλουν και πρέπει να είναι οι γονείς και το σχολείο. Ένα σχολείο συμπεριληπτικό και πανέτοιμο να αντιμετωπίσει έμφυλες στερεοτυπικές αντιλήψεις είναι ικανότατο να βγάλει στην κοινωνία άτομα με μηδενική ανοχή απέναντι στην έμφυλη βία και ανισότητα.

Εύχομαι και ελπίζω ότι στο μέλλον δεν θα χρειάζεται να δίνουμε μάχες για τα αυτονόητα. Ελπίζω ότι όλοι θα έχουμε τις ίδιες ευκαιρίες, ανεξάρτητα από το φύλο μας, τα

ενδιαφέροντά μας ή τις επιλογές μας. Μέχρι τότε, υπόσχομαι να κάνω ό,τι μπορώ, για να υποστηρίξω την ισότητα και τη δικαιοσύνη. Πιστεύω ότι η λύση για την αντιμετώπιση περιστατικών έμφυλης ανισότητας και αδικίας είναι να μην παραμένουμε απλοί θεατές, όταν παρευρισκόμαστε σε τέτοια περιστατικά. Αντίθετα να επεμβαίνουμε.

Σήμερα, νιώθω πιο αποφασισμένος από ποτέ να μιλήσω γι' αυτά τα θέματα. Θέλω να εμπνεύσω τους φίλους μου και τις φίλες μου, τους συμμαθητές μου και τις συμμαθήτριάς μου, ακόμα και τους καθηγητές και τις καθηγήτριάς μου, να βλέπουν πέρα από τα στερεότυπα. Ίσως αν όλοι κάνουμε μικρά βήματα, να φέρουμε μεγάλες αλλαγές. Όπως λέει και η μαμά μου: «η αλλαγή ξεκινάει από εμάς».

Σε ευχαριστώ πολύ ημερολόγιο μου που με άκουσες και είσαι πάντοτε πιστός ακροατής μου και όχι επικριτικός.

..... Καληνύχτα!